

2023

RESULTAT

Kuinka
kuntasi

sykkii?

*Hur pulserar
din kommun?*

MDI

Part of FCG.

KUNTA
LIITTO

Kommun-
förbundet

MDI VALTAKUNNALLINEN KUNTAKYSELY
RIKSOMFATTANDE KOMMUNENKÄT

I denna sammanfattning har vi samlat **skolvitsorden för livskraftspolitiken som drivs i kommuner, regioner och landskap samt över landskapsgränser och kommunernas utvecklingsperspektiv på kort och medellång sikt.**

MDI genomförde sin nionde riksomfattande kommunenkät under november och december 2023. Den här gången utfördes enkäten i samarbete med Kommunförbundet. Därtill fanns det en forskningsdel med i enkäten som gjordes i samarbete med postdoktorala forskaren Heli Kurikka vid Tammerfors universitet. I den riksomfattande kommunenkäten ***Hur pulserar din kommun?*** gav kommunala beslutsfattare och högsta tjänsteinnehavare sin syn på sin kommuns aktuella situationsbild och utvecklingsmöjligheter.

Mera resultat publiceras i MDI:s och Kommunförbundets kommunikationskanaler och webbplatser under början av året. Du hittar ytterligare information om kommunenkäten och kan bekanta dig med resultaten för din kommun och region samt andra regioner i form av interaktiva visualiseringar på sidan mdi.fi/kuntakysely.

PÅ VEMS UPPDRAG GENOMFÖRDES ENKÄTEN?

MDI genomförde *Hur pulserar din kommun?* -enkäten på eget initiativ utan någon beställare för att tillhandahålla information till kommuner och ministerier. MDI arbetar aktivt med utveckling av städer, kommuner, landsbygden och områden där det sker förändringar. MDI är en del av FCG Finnish Consulting Group. FCG är Kommunförbundets dotterbolag.

VARFÖR GENOMFÖRDES ENKÄTEN?

Målet med enkäten var att sammansätta en så omfattande lägesbeskrivning som möjligt av Finlands kommuner. Denna helhetsbild hjälper kommuner att profilera sitt strategi- och utvecklingsarbete och ministerier att verkställa regeringens centrala reformer.

VAD ANVÄNDS ENKÄTINFORMATIONEN TILL?

MDI utnyttjar enkätinformationen som stöd i kommunala livskrafts- och strategidiskussioner och i sina riksomfattande utredningar. Med ett heltäckande och mångsidigt informationsunderlag står kommunerna bättre rustade inför sina val kring utveckling. Kommunförbundet utnyttjar enkätens resultat i sitt intressebevaknings- och påverkansarbete samt i sina tjänster för kommunerna. Forskningsdelens information används i *Regionala möjligheters tillstånd* -undersökningen

Bekanta dig också med andra teman i kommunenkäten och kontakta oss om resultaten – vi erbjuder er information.

Era frågor besvaras av Janne Antikainen: 040–764 1829 | janne.antikainen@mdi.fi

Hur pulserar din kommun? -enkäten riktades till ledande tjänsteinnehavare och medlemmar i kommunfullmäktige och -styrelsen i alla kommuner i Fastlandsfinland (**293 st.**).

1 101 personer från **280 kommuner** gav sina synpunkter.

Svarsfrekvensen ökade jämfört med fjolåret (1059 respondenter från 270 kommuner).

Bakgrundsinformation

- * Kommun
- * Roll (förtroendevald/tjänsteinnehavare)
- * Kön
- * Modersmål
- * Ålder
- * Erfarenhet av kommunala uppgifter
(som förtroendevald eller tjänsteinnehavare)
- * Parti

Enkätens frågor

1. Utvecklingsmöjligheterna i kommunen 1) om ett halvår och 2) om 3-5 år
2. Skolvitsord för livskraftspolitiken på olika regionala nivåer
3. Skolvitsord för kommunens s.k. mjuka livskraftsfaktorer
4. Aktuella utmaningar för kommunens verksamhetsförutsättningar
5. Uppnående av mål och åtgärder som ingår i regeringsprogrammet
6. Uppnående av olika påståenden angående kommuner under den nuvarande regeringsperioden
7. Kommunens förutsättningar att utnyttja EU:s finansiella instrument
8. Fungerande av arbets- och näringsstjänsterna i kommunen och effekten av AN2024-reformen
9. Känslan av övergripande säkerhet i kommunen, dess utveckling och förbättrandet av övergripande säkerheten
10. Träbyggande i kommunens strategi
11. Upprätthållande och uppdaterande av information om lättrafikbroar i kommunen
12. Forskningsdel om synpunkter gällande uppbyggnaden av regionens livskraft

Skolvitsord för

LIVSKRAFTS- POLITIK

2023

Österbotten	7,41
Mellersta Österbotten	7,40
Päijänne-Tavastland	7,37
Birkaland	7,21
Södra Österbotten	7,17
Norra Österbotten	7,15
Kajanaland	7,15
Satakunta	7,12
Lappland	7,05
Norra Savolax	7,02
Norra Karelen	6,96
Kymmenedalen	6,93
Nyland	6,92
Egentliga Tavastland	6,85
Södra Savolax	6,79
Egentliga Finland	6,77
Mellersta Finland	6,66
Södra Karelen	6,63

Tabell 1.

Helhetsvitsorden för livskraftspolitiken landskapsvis år 2023.

2022

Mellersta Österbotten	7,55
Österbotten	7,49
Norra Savolax	7,44
Birkaland	7,42
Päijänne-Tavastland	7,41
Norra Karelen	7,38
Norra Österbotten	7,31
Kajanaland	7,28
Kymmenedalen	7,24
Lappland	7,24
Satakunta	7,19
Egentliga Finland	7,11
Södra Karelen	7,05
Egentliga Tavastland	7,05
Södra Österbotten	7,03
Södra Savolax	6,99
Nyland	6,95
Mellersta Finland	6,89

Tabell 2.

Helhetsvitsorden för livskraftspolitiken landskapsvis år 2022.

HELA LANDET
2023

7,8
för åtgärder
i kommuner

7,8 (2022)
7,7 (2021)
7,7 (2020)
7,5 (2019)

7,0
för regionala
åtgärder

7,1 (2022)
7,1 (2021)
7,0 (2020)
6,8 (2019)

6,9
för landskapets
åtgärder

7,2 (2022)
7,1 (2021)
7,0 (2020)
6,7 (2019)

6,4
för åtgärder över
landskapsgränser

6,6 (2022)
6,6 (2021)
6,6 (2020)
6,3 (2019)

Tabell 3.

Medeltalen för livskraftsåtgärder i hela landet 2023: för åtgärder i kommuner, för regionala åtgärder, för landskapets åtgärder, för åtgärder över landskapsgränser.

Helhetsvitsordet för livskraftspolitiken sjönk jämfört med fjolåret - kommunens egna åtgärder för att stärka livskraften uppskattades återigen högre än regionernas gemensamma livskraftspolitik.

Vitsordet för kommunernas livskraftspolitik var på årets 2022 nivå i den nya kommunenkäten. Däremot sjönk bedömningen av livskraftsåtgärder på alla regionala nivåer större än kommunen - regionen, landskapet och över landskapsgränser - jämfört med föregående året.

Av landskapen upplevdes livskraftspolitiken vara mest framgångsrik i Österbotten och nästan lika höga vitsord gavs i Mellersta Österbotten och Päijänne-Tavastland. Dessa landskap var bland de fem bästa också förra året. Den svagaste bedömningen av livskraftsåtgärder som helhet gavs i Södra Karelen. Södra Österbottens placering steg mest, med tio placeringar, jämfört med förra enkäten och Norra Savolax placering sjönk mest, med sju placeringar.

Kommunernas tjänsteinnehavare uppskattade återigen den regionala livskraftspolitiken lite högre än förtroendevalda.

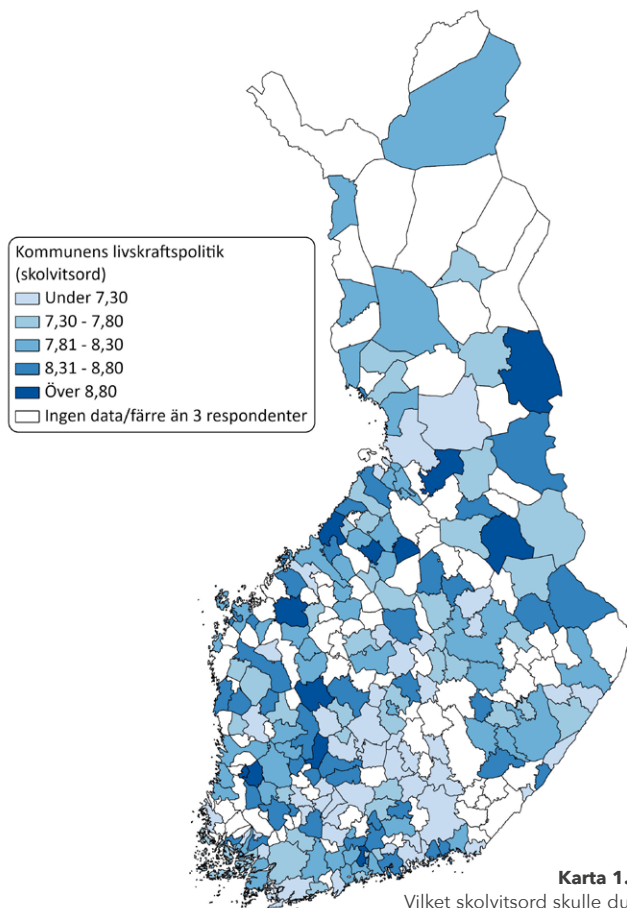
Liksom fjolåret bedömdes livskraftspolitiken mera positivt i städer med över 100 000 invånare än i mindre kommuner.

Svenskspråkiga respondenter gav regionala livskraftsåtgärder tydligt bättre vitsord än finskspråkiga.

Äldre respondenter bedömde livskraftspolitiken lite mer kritiskt än yngre.

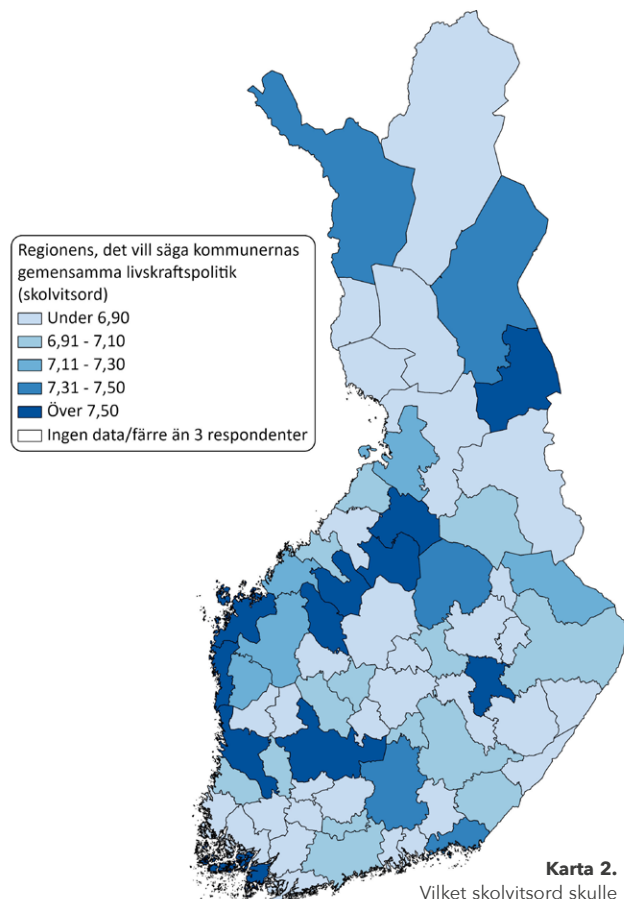
Som i tidigare enkät, gav Sfp:s representanter de bästa vitsorden till regionala livskraftsåtgärder och sannfinländarnas representanter de sämsta.

Egen kommun

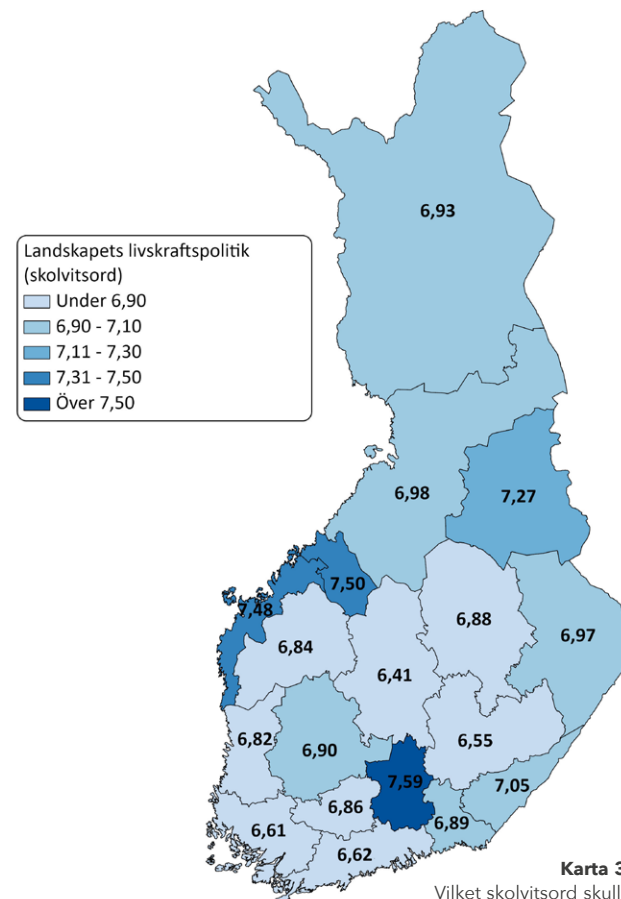
Karta 1.
Vilket skolvitsord skulle du ge till din egen kommuns livskraftspolitik?

Egen region

Karta 2.
Vilket skolvitsord skulle du ge till din regions livskraftspolitik?

Eget landskap

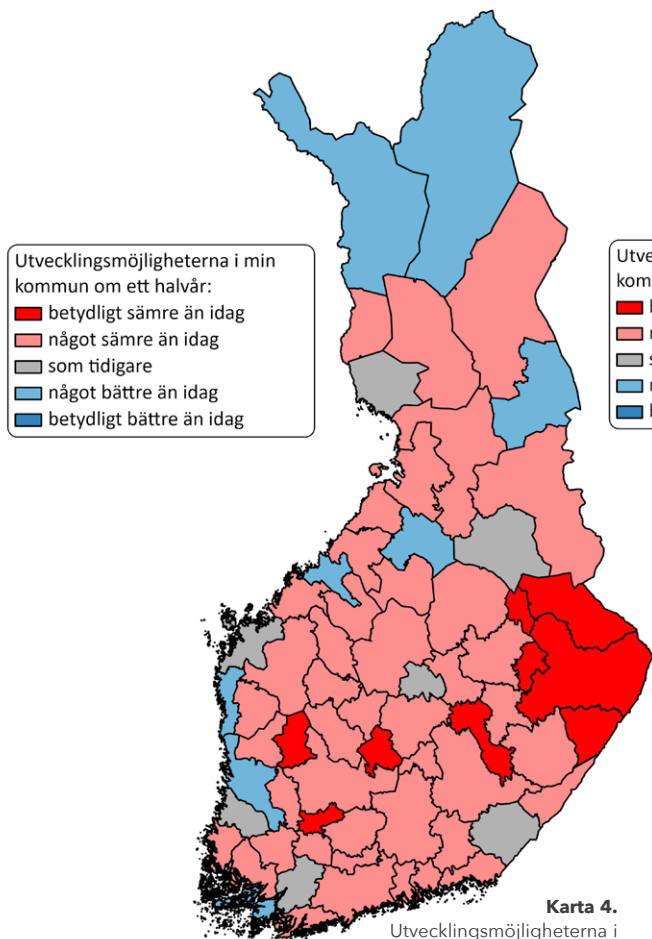
Karta 3.
Vilket skolvitsord skulle du ge till ditt landskaps livskraftspolitik?

Kommunernas

UTVECKLINGS- MÖJLIGHETER

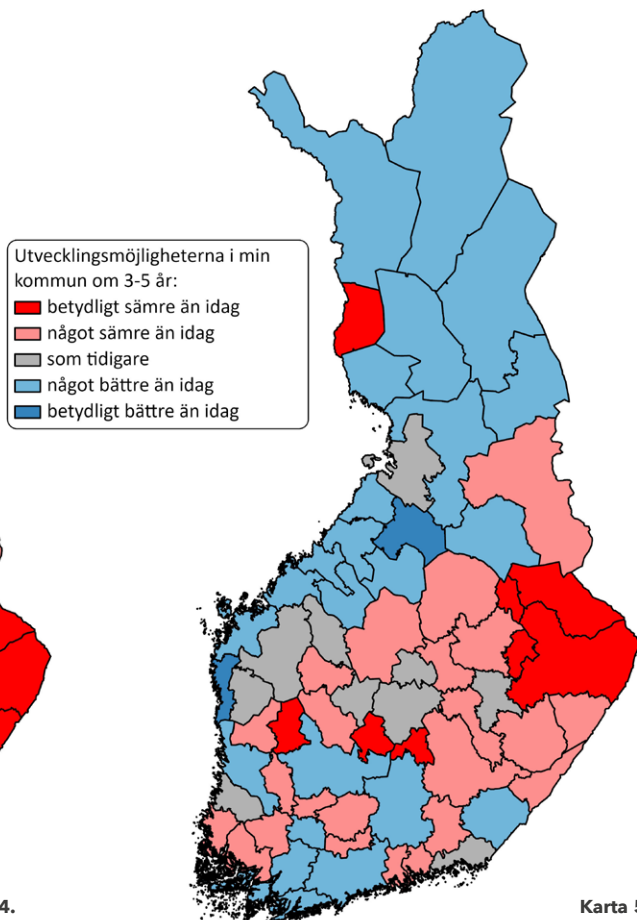
Om ett halvår

Karta 4.

Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om ett halvår.

Om 3–5 år

Karta 5.

Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om 3–5 år.

Den egna kommunens framtid ses tydligt mer negativt än förut. Utvecklingsmöjligheterna på medellång sikt bedöms återigen vara ljusare än utsikterna på kort sikt.

En dryg femtedel av respondenterna anser att utvecklingsmöjligheterna i deras kommun om ett halvår kommer att vara bättre än idag. Var tredje uppskattar att utvecklingsmöjligheterna i kommunen kommer att vara som tidigare och 45 procent tror att de kommer att försämrans. Förra året ansåg en betydligt större del av respondenterna att utvecklingsmöjligheterna i deras kommun om ett halvår kommer att vara bättre än idag (38 %) eller som tidigare (42 %) och en betydligt mindre andel (19 %) trodde att de skulle försämrans.

När det gäller den egna kommunens utvecklingsmöjligheter om 3–5 år uppskattar 44 % av respondenterna att de kommer att vara bättre än idag. 12 % tror att de kommer att vara som tidigare och 42 % anser att utvecklingsmöjligheterna kommer att vara sämre än idag. Fjolåret trodde 59 % av respondenterna att utvecklingsmöjligheterna kommer att förbättras jämfört med idag och var fjärde uppskattade att de skulle försämrans i 3–5 års tid. Bedömningarna har alltså blivit tydligt negativare också när det gäller utvecklingsmöjligheterna på medellång sikt. De osäkra utsikterna för ekonomin kan förklara resultaten. Därtill meddelade finansministeriet i november 2023, strax före enkätens datainsamling, om en betydande tilläggsnedskärning i kommunernas statsandelar.

Av landskapen ser man den egna kommunens utvecklingsmöjligheter om 3–5 år mest positivt i Mellersta Österbotten och mest negativt i Norra Karelen.

I urbana kommuner har man den mest optimistiska synen på utvecklingsmöjligheterna på medellång sikt och i landsbygdskommuner den mest pessimistiska.

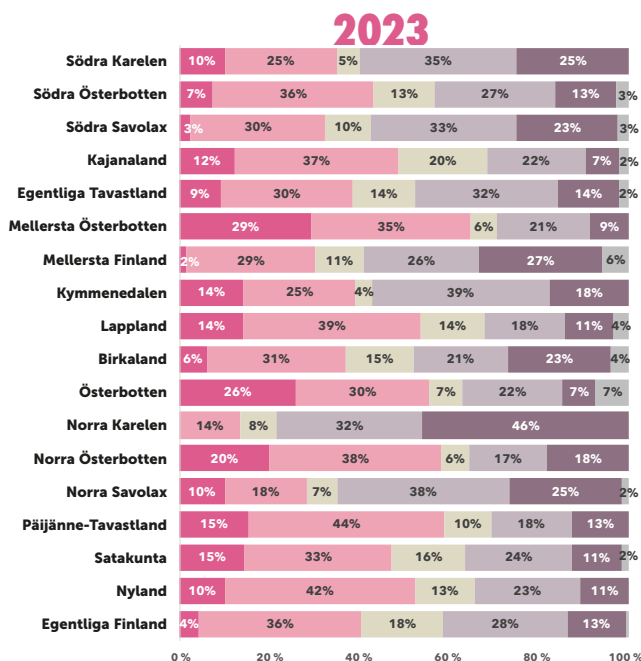
I kommuner med åtminstone 25 000 invånare och större kommuner uppskattar majoriteten av respondenterna att den egna kommunens utvecklingsmöjligheter om 3–5 år kommer att vara bättre än idag. I kommuner med under 25 000 invånare anser däremot minoriteten att utvecklingsmöjligheterna i deras kommun kommer att förbättras under samma tidsperiod.

Svenskspråkiga respondenter ser utvecklingsmöjligheterna i sin kommun för de kommande åren som ljusare än finskspråkiga respondenter.

Av partierna har Sfp:s representanter den mest positiva synen på sin kommuns utvecklingsmöjligheter om 3–5 år och sannfinländarnas representanter den mest negativa.

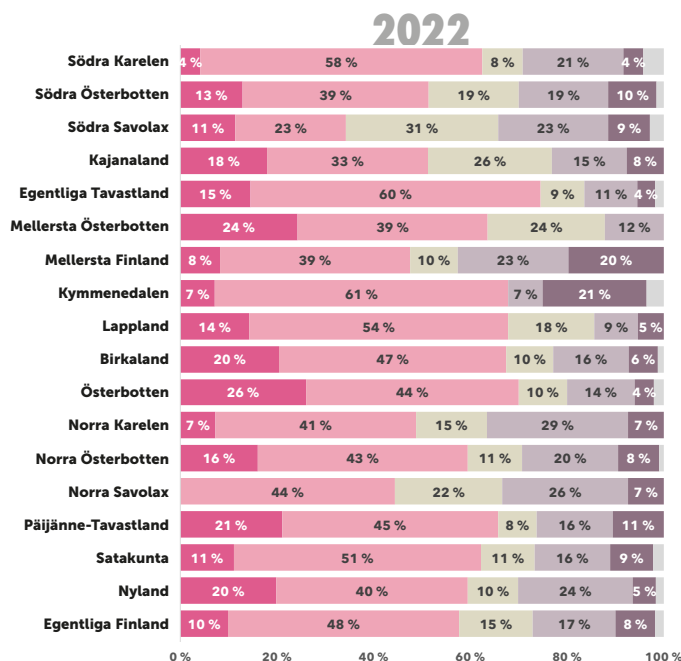

Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om 3-5 år är...

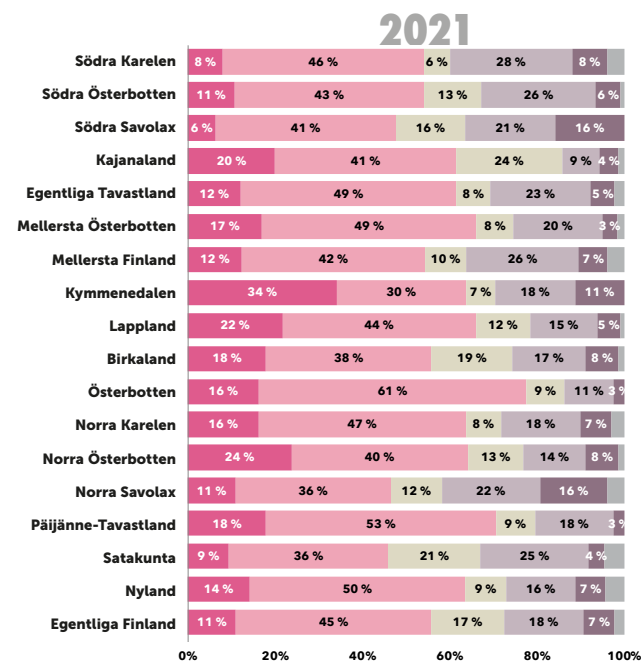
Graf 1.

Utvecklingsmöjligheterna i den egna kommunen landskapsvis år 2023.

Graf 2.

Utvecklingsmöjligheterna i den egna kommunen landskapsvis år 2022.

Graf 3.

Utvecklingsmöjligheterna i den egna kommunen landskapsvis år 2021.

